

NOVETATS DE NADAL I REIS DE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

¿Un Nadal literari que mourà el món?

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Potser mai no s'hauran sentit anomenar tant vegades juntes, i potser mai no es tornaran a sentir, les tres propostes que intenten definir el ja imminent Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004: pau, desenvolupament sostenible i diversitat cultural.

Si hi ha un tret comú que defineix l'aportació literària per a infants i joves d'aquest Nadal és l'edició de nombrosos llibres que porten implícita la intenció de complir amb algun d'aquests propòsits i, de passada, formar part de l'eufòria, per ara encara virtual, del Fòrum, ni que estiguem a quatre mesos vista de la seva obertura.

¿És aquest, doncs, un Nadal literari que de debò mourà el món, com diu un dels eslò-

gans del Fòrum? ¿És aquest un Nadal literari que aconseguirà contribuir –manllevo els lemes del futur esdeveniment del 2004–, a la renovació de les idees, a valorar el que tenim en comú sense oblidar el que ens diferencia, a equilibrar el desenvolupament i l'ús de recursos naturals, socials i econòmics, a perfeccionar la justícia social i política, a assegurar el respecte als drets humans com a única garantia de convivència?

Tot i que, ben mirat, l'àmbit literari infantil i juvenil s'ha acostat sempre molt a aquests propòsits a través de la literatura, en aquesta ocasió molts dels àlbums, contes, novel·les, reculls poètics i alguna obra teatral contenen elements que s'inclouen perfectament en els apartats que es reivindi-

quen dins del Fòrum. Com *El petit llibre de la pau*, del personatge de ficció Geronimo Stilton, publicat a Destino i Intermón Oxfam. Altres llibres són edicions especials i responen a una petició expressa del mateix Fòrum, com per exemple *La paraula de cent països*, de Marta Mata, responsable del sector educatiu del Fòrum, publicat a La Galera.

UN MÓN DE 100 PERSONES

Però, d'entre totes les publicacions d'aquest Nadal, n'hi ha una que, per la seva senzillesa i evidència, crida l'atenció. Es tracta d'una coedició quadrilingüe, en basc, castellà, català i gallec, d'Intermón Oxfam i El Aleph que, sota el títol *Si el món fos un llogarret de 100 persones*, desvela dades com aquestes: que de les riqueses

del poble, només 6 d'aquestes 100 persones en posseïrien el 59%, que 74 en posseïrien el 39% i que 20 es repartirien el 2% restant. O que, dels 100 residents al poble, 70 serien de color i 30 serien blancs. O que 61 serien asiàtics, 13 africans, 13 americans, 12 europeus i 1 d'Oceania. O que 33 serien cristians, 19 musulmans, 13 hinduistes, 6 budistes, 5 creurien que els arbres tenen ànima i 24 serien adeptes a altres religions o no creurien en cap. O que 75 persones tindrien reserves d'aliments, però 25 no en tindrien cap i 17 no tindrien aigua potable. O que 17 parlarien xinès, 9 anglès, 8 hindi i urdú, 6 castellà, 6 rus i 4 àrab, mentre que l'altra meitat es repartiria alguna de les moltes altres llengües que es par-

len. O que dels 100 habitants del poble, només 1 estudiaria a la Universitat, 2 tindrien ordinadors i 14 no sabrien llegir.

El llogarret tipus de 100 persones –una mena del Dogville de Lars von Trier de ficció– és, en realitat, un globus de 6.300 milions de persones. Només cal fer els càlculs corresponents per treure'n les dades generals. La literatura per a infants i joves fa temps que es mou en un fòrum més modest que, optant per la permanent renovació de les idees, reivindica la pau, el desenvolupament sostenible i la diversitat cultural. Per això, a la vista de les novetats, aquest pot ser també un Nadal literari que mogui el món. Ni que sigui una mica. I una mica, en les condicions que ens envolten, és més que suficient.

PRIMERS LECTORS

Bon profit! Mic i Mica. Montse Ganges. Il·lustracions d'Imma Pla.

ALFAGUARA-GRUP PROMOTOR.

■ Una parella de micos, el Mic i la Mica, tenen molta gana i quan veuen un penjoll de plàtans s'hi llancen i se n'atipen. El camaleó els ensenya que amb els plàtans també s'hi pot jugar.

La rateta que escombrava l'escaleta. L'aneguet lleig. Els tres porquets. Les tres cabretes. La bella dorment. La vella del bosc. La Ventafocs. Blancaneu. Il·lustracions de Rosa M. Curto, Irene Bordoy, Maria Rius, Marta Montaña, Jordi Vila Delclòs, Mabel Piérola, Maria Espluga i Javier Andrada. COMBEL.

■ Vuit contes clàssics presentats amb una narració planera, amb il·lustracions imaginatives, ben seqüenciades i plenes de detalls narratius amb la intenció que l'infant vagi descobrint noves lectures. Ideals per ser escoltats i mirats abans d'anar a dormir.

La casa del gat Mima. Text i il·lustracions de Lara Jones. Adaptació d'Ainara Munt. Disseny del desplegable de Jo Lodge. CRUÏLLA.

■ Llibre escenari on viu un gat i altres personatges retallats. El lector pot passar hores en aquesta casa desplegable, contestant el telèfon, obrint i tancant armaris i calaixos, canviant les hores del rellotge i anant amunt i avall: del dormitori al bany, de la cuina a la sala d'estar.

Hola! una abraçada. Dugald Steer. Il·lustracions de Derek Matthews. Adaptació d'Ainara Munt. Manipulació de paper de Richard Hawke. CRUÏLLA.

■ Àlbum desplegable on els animals a mesura que es belluguen passen junts, juguen, s'abracen i es fan amorettes. Una sorpresa a cada làmina.

Els músics de Bremen. En Pere sense por. Il·lustracions de Xavier Salomó i Francesc Salvà. CRUÏLLA.

■ Dos nous títols d'aquesta col·lecció il·lustrada de llegendes tradicionals, faules i contes populars, per ser explicats làmina a làmina pels adults. Amb un text de reforç al final del llibre.

El parc d'atraccions. La Neu. Il·lustracions de Cristina Losantos. LA GALERA.

■ Dos centres d'interès esplèndidament documentats presentats sobre cartró plastificat en forma d'acordió. Una mena de fotografia panoràmica de cada espai, on cada personatge realitza alguna acció que crida l'atenció i entreté el petit lector.

Anem Maisy, anem! Lucy Cousins. Adaptació de Jordi Pujol i Manyà. SERRES.

■ Llibre de solapes ple de color. La Maisy va d'un lloc a l'altre sense parar i el lector la pot acompanyar en un viatge amb sorpreses incloses: viatjarà amb autobús, amb tren i amb avió.

La vaca Connie. Josep Lluís Viciàna. Composició gràfica de Lluís Viciàna. SIGMA.

■ Àlbum il·lustrat amb làmines de cartró plastificat. Explica com la vaca ajuda els núvols a fer ploure i tot el camp se'n beneficia. El llibre conté sis trencaclosques.

Una abraçada! Guido van Genechten. Traducció de Núria Sales i Rovira. SÍMBOL.

■ Tothom necessita una abraçada de tant en tant. Hi ha abraçades tendres i suaus, delicades i dolces, amb la

trompa i amb el bec... abraçades per a tots els gustos.

A PARTIR DE 6 ANYS

És Nadal! Ignasi Valios Buñuel. BARCANOVA.

■ Construït amb elements de la cultura popular de Nadal, el llibre es pot llegir a les fosques si abans s'exposa sota un focus de llum.

Una gana d'ós. Heinz Janisch. Traducció d'Elena Martín. Il·lustracions d'Helga Bansch. BAULA.

■ L'ós Ben té molta gana. Una abella li suggereix que cerqui les Muntanyes de Mel, el somni daurat de qualsevol ós. El Ben no ho dubta, comença a caminar i pregunta a tothom qui troba pel camí per les desitjades muntanyes.

El príncep i el mirall. Concha López Narváez. Traducció d'Elena Martín i Valls. Il·lustracions de Rafael Salmerón. BAULA.

■ Un petit príncep mira el món exterior a través d'un gran mirall d'un sumptuós palau, i el que veu no li agrada gens. Per això, cada matí s'i-

magina solucions per millorar la vida dels seus súbdits. Un dia deixarà d'observar el món per admirar la seva pròpia imatge i ocuparà ell tot sol la imatge del mirall.

La selva de la Sara. Text i il·lustracions d'Emilio Urberuaga. Traducció d'Elena Martín i Valls. BAULA.

■ Els animals de la selva on viu la Sara no estan contents amb el seu aspecte: si poguessin triar, els agradaria tenir becs en comptes de dents o llargs colls de girafa. En somnis, la Sara fabrica un animal gairebé perfecte.

El llapis de Rosalia. Antón Cortizas.

Traductors Josep Gregori i Teresa Gregori. Il·lustracions de Sebastià Serra. BROMERA.

■ No tindria res d'estrany que a la Rosalia, ara que té sis anys i va a l'escola, el seu pare li compri un llapis, però resulta que és un llapis molt especial, perquè és desobedient.

Els músics de Bremen. El lleó i el ratolí. Els follets sabaters. Com la sal. Il·lustracions de Petra Steinmeyer, Subi, Sebastià Serra i Max. COMBEL.

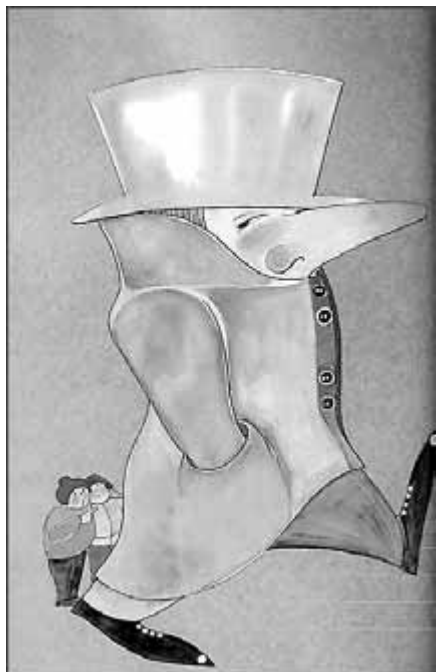
■ Quatre contes clàssics que estimularan la fantasia dels lectors, que gaudiran d'històries que tracten amb tocs d'humor de la solidaritat, de l'amistat, de la generositat i de la sinceritat.

La sargantana Juliana, Antoni Dalmases. On és el Pirolet?, Charles Simic. Els tràfecs d'en Tòfol, el pèsol, i de la faveta Lilòs, Josep M. Fonalleras. L'Oriol i el ratolí Pérez, Eduard Màrquez. En Quim Badall, Joan Armangué. La rosa, la roca i el llop, Emili Teixidor. CRUÏLLA.

■ Una nova col·lecció, *Històries en Majúscules*, de narrativa d'històries curtes, especialment adreçada a aquells lectors que han après a llegir en lletra majúscula.

Conte de riure, conte de plorar. Joles Sennell. Il·lustracions de Jordi Vila. CRUÏLLA.

■ Els germans bessons Noh i Bar fan de pallassos. Amb el seu circ fan riure la gent. Un dia van a actuar a un país en guerra i recullen les llàgrimes dels espectadors. Edició en cartoné.

IL·LUSTRACIÓ DE FINA RIFA

IL·LUSTRACIÓ DE CARMEN JULIA